

Natur og Praksis (N/P)

Formålet med faget 'Natur og Praksis' knytter sig til VNI's generelle værdigrundlag og målsætning om at skabe høj faglighed gennem alsidig og aktiv læring samt elevernes direkte kontakt med den omgivende natur og samfundet. Målet er således, at skabe en konkret platform, hvor værdigrundlaget kan føres ud i livet gennem et fag, der i høj grad sætter uddannelse ind i et større dannelseperspektiv. På den måde får vi i hverdagen et fag, der giver adgang til et fokus på den brede almene dannelse, som indeholder dels en ren faglig dimension, men også en dimension af social og personlig udvikling samt en dimension rettet mod evne til at indgå i samfundet (medborgerskab) og evnen til at skabe et godt liv for sig selv på den lange bane (livsduelighed). Det er således VNI's værdisæt omkring "Den hele sundhed" (det fysiske, personlige og sociale), der i høj grad også er grundlaget for dette fag, ligesom både indhold og organisering af faget (på tværs af årgange) har rødder i vores fokus på hele skolens fællesskab som bærende element.

N/P består af en sammensætning af flere forskellige skolefag og tværgående emner (fra Forenklede Fælles mål). Fælles for fagene er, at følgende elementer er gennemgående og disse er derfor bærende i N/P: natur, sundhed, samfund, innovation og entreprenørskab, kreativitet, undersøgende tilgang, praksis, hands-on, fordybelse, den gode oplevelse, motivation og lyst til læring.

Om fagets struktur:

N/P ligger fra 0.-5./6. klasse over en hel dag (6 lektioner) og faget samlæses så vidt muligt på tværs af årgangene, så to lærere har to klasser.

Lærerne forbereder undervisningen sammen og har mulighed for at dele klasserne i hold på forskellige måder, der kan tilpasses de enkelte klasser eller undervisningsforløb. På N/P-dagen har klasserne billedkunstlokale, køkken og ude-områder til rådighed.

Det er essensen i faget, at der med denne struktur i høj grad bliver mulighed for fordybelse enten indenfor et enkelt fag eller indenfor et tema, hvor man kan arbejde tværfagligt - både mellem de fag, der ligger i N/P, men især også med de andre "almindelige" skolefag. Således er ideen, at der med denne dag, kan skabes plads til fordybelse gennem tværfaglig, tematisk og projektorienteret undervisning, der også kan være et "anker i virkeligheden" for de øvrige skolefag.

Om fagets indhold:

N/P består af flere forskellige fag, der kan lægges enkeltvist i perioder eller arbejdes med på tværs af fagene. Det overordnede formål for faget er gennemgående fra 0.-5./6. klasse, dog er sammensætningen af fag og generelle fokusområder i hhv. indskoling og mellemtrin tilpasset aldersgruppen.

I indskolingen (0.-3. klasse) består N/P af følgende:

Fag: Natur/teknologi, Madkundskab, Billedkunst.

Tværgående emner: Innovation og entreprenørskab og Elevens alsidige udvikling.

I indskolingen er det generelle fokus, at eleverne får skabt et godt fundament for det senere arbejde med mere komplekse sammenhænge i fagene. Eleverne skal opbygge og udvide deres begrebsverden gennem førstehåndserfaringer, leg/læring og hands-on oplevelser samt en simpel systematisering af og refleksion over disse. De skal, så at sige, have udvidet deres mentale landskab af "knager", hvor ny viden senere kan

”hænges op på”. På den måde vil eleverne også få dannet en base for, at den almindelige undervisning i f.eks. dansk og matematik kan konkretiseres og sættes i sammenhæng med virkeligheden.

I indskolingens arbejdes der grundlæggende med at eleverne bliver bekendte og fortrolige med de forskellige fags arbejdsmetoder og tænkemåde – f.eks. naturvidenskabelig arbejdsmetode, grundlæggende arbejdsgange og rutiner i køkken/madlavning, innovative og kreative tankeprocesser, undersøgende tilgang til det faglige osv.

På mellemtrinnet (4.-6. klasse) består N/P af følgende:

Fag: Natur/teknologi og madkundskab.

Tværfaglige emner: Innovation og entreprenørskab, IT og medier og Elevens alsidige udvikling.

På mellemtrinnet arbejdes stadig med virkelighedsnære temaer, men med en højere grad af teoretisk behandling af oplevelser/erfaringer. Desuden arbejdes der hen imod, at eleverne gradvist evner at arbejde mere selvstændigt (alene og i grupper) med et større ansvar for egen arbejdsproces. Herunder hører, at eleverne bliver mere fortrolige med den projektorienterede arbejdsform (f.eks. planlægning, målrettethed/selvdisciplin, evaluering, fremlæggelse, give/modtage respons, gruppearbejde osv.). Som følge af den større grad af selvstændighed på mellemtrinnet vil der også være større fokus på, at eleverne kan forfølge egne interesser/nysgerrighed og man kan arbejde med elevers ”ekspertviden” på forskellige områder.

De enkelte fag

N/P er sammensat af fag og emner, der grundlæggende er forskellige, men som også deler mange af de samme elementer. Som beskrevet i første afsnit går nogle elementer igen i alle fagene, men de vægtes forskelligt. Herunder findes mere uddybende beskrivelser af fag og emner i N/P. Beskrivelserne tager udgangspunkt i undervisningsministeriets faghæfter og vejledninger til tværgående emner.

Fagbeskrivelser:

Natur/teknologi

I N/T skal eleverne opnå naturfaglige kompetencer (undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation) samt færdigheder og viden om natur og teknologi i det daglige liv. Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes nysgerrighed, arbejdsglæde, kreativitet og udforskning og veksler mellem elevernes egne oplevelser/undersøgelser og aktiviteter med eftertanke dialog og faglig viden og kunnen. Se hele fagbeskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/naturteknologi-m%C3%A5I-l%C3%A6seplan-og-vejledning>

Madkundskab

”Eleverne skal i faget madkundskab tilegne sig færdigheder og viden om mad, smag, sundhed, fødevarer, madlavning og måltider og dermed udvikle kompetencer, der gør dem i stand til at vælge og vurdere egne smags- og madvalg. Eleverne skal opnå praktiske færdigheder inden for madlavning og kunne eksperimentere med såvel råvarer, opskrifter og retter som egen smag og andre æstetiske erfaringer. Eleverne skal kunne foretage kritisk reflekterede madvalg på baggrund af viden om fødevarer, sæson, oprindelse, sundhedsværdi, produktionsformer og bæredygtighed.”

Se hele fagbeskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/madkundskab-m%C3%A5I-l%C3%A6seplan-og-vejledning>

Billedkunst

"I faget billedkunst skal eleverne lære at producere og analysere billeder. Eleverne skal blive i stand til at iagttage, reflektere, bruge og forstå billedsprog som et kommunikations- og udtryksmiddel. Billedkunst er et kunstnerisk-æstetisk fag, hvor eleverne giver visuelt udtryk for oplevelser, holdninger, følelser og fantasier og opnår dermed erkendelse af sig selv og forståelse af omverdenen.

Fælles Mål omfatter tre kompetenceområder: Billedfremstilling, Billedanalyse og Billedkommunikation."

Se hele fagbeskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/billedkunst-m%C3%A5I-l%C3%A6seplan-og-vejledning>

Beskrivelser af tværgående emner:

IT og medier

"I undervisningsforløb, hvor it og medier indgår, anvender eleverne en række digitale kompetencer. Eleverne kan i løbet af et undervisningsforløb indtage forskellige positioner. I det tværgående emne It og medier opereres der med fire positioner:

- 1. Eleven som kritisk undersøger*
- 2. Eleven som analyserende modtager*
- 3. Eleven som målrettet og kreativ producent*
- 4. Eleven som ansvarlig deltager."*

Se hele beskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/it-og-medier-0>

Innovation og entreprenørskab

"Eleverne skal udvikle innovative og entreprenante kompetencer, så de kan anvende deres personlige, faglige og sociale ressourcer.

Innovation og entreprenørskab er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Der er fokus på elevernes kompetencer til at skabe, udvikle og handle. Innovation og entreprenørskab lægger vægt på elevernes proces og evner til at organisere, kommunikere og samarbejde...

Innovation og entreprenørskab defineres således:

"Innovation og entreprenørskab er, når der bliver handlet på muligheder og gode ideer, og disse bliver omsat til værdi for andre. Den værdi, der skabes, kan være af økonomisk, social eller kulturel art."

Oversat til en pædagogisk praksis kan innovation og entreprenørskab formuleres som undervisning og aktiviteter i skolen, der motiverer og giver eleverne kompetencer til at iværksætte, lede og deltage i værdiskabende processer. Disse kan nedbrydes til en lang række læringsmål, som angår både undervisningens indhold og form.

Læringsmålene er her inddelt i fire særlige dimensioner; handling, kreativitet, omverdensforståelse og personlig indstilling. Intentionen er, at skolen skal styrke elevernes kompetencer til at omsætte ideer, drømme og tanker til handling. Eleverne skal kunne forholde sig skabende og kreativt, de skal kende deres omverden som et mulighedsfelt for udfoldelse, og de skal styrke deres tro på at kunne være medskabere af deres liv, af samfundet og af vækst."

Se hele beskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/innovation-og-entrepren%C3%B8rskab>

Elevernes alsidige udvikling

"Elevens alsidige udvikling beror fx på, at eleven oplever at have kontrol over egen situation i skolen, at være engageret i undervisningen, at kunne udfordre og bruge sine styrker og læringsmåder, at bidrage til skolen og meget andet."

Følgende tre områder er forudsætning for elevens alsidige udvikling i skolen:

- Elevens lyst til at lære mere
- Elevens mulighed for at lære på forskellige måder
- Elevens mulighed for at lære sammen med andre

"Der lægges fortsat vægt på, at eleverne i den danske skole skal udvikle alle sider af deres personlighed, dvs. at de skal udvikle sig emotionelt, intellektuelt, fysisk, socialt, etisk og æstetisk. Dette skal først og fremmest ske gennem den faglige undervisning, der tilrettelægges, så demokratisk dannelse, arbejdsglæde, fordybelse, kreativitet, engagement og et godt forhold mellem lærere og elever tilgodeses. Samtidig skal skolen bidrage til, at eleverne hver især bliver støttet i at udvikle sig alsidigt, herunder også udvikler samarbejdsevne, ansvarlighed, foretagsomhed, kreativitet, initiativ, engagement, særlige talenter og respekt for forskellighed." (Fra hæftet "Elevens alsidige udvikling – vejledning).

Se hele beskrivelsen på:

<http://www.emu.dk/modul/elevernes-alsidige-udvikling>

Børnehaveklassen:

De Forenklede Fælles Mål indeholder et særskilt afsnit om mål for Børnehaveklassen. I N/P undervises 0. og 1. klasse sammen, så 0. klasse vil i praksis følge en variation af målene fra fagbeskrivelserne ovenfor.

Herunder dækker faget dog også de specifikke mål for 0. klasse på følgende områder:

Naturfaglige fænomener: Eleven kan ud fra viden og erfaring færdes iagttagende i naturen (Underemner; Årets gang, dyr og planter, bæredygtighed og naturnysgerrig).

Kreative og musiske udtryksformer: Eleven kan udtrykke sig i billeder, musik og drama. (Underemner; Oplevelse, fremstilling, kommunikation).

Se hele beskrivelsen af mål for børnehaveklassen på:

<http://www.emu.dk/omraade/gsk-l%C3%A6rer/ffm/b%C3%B8rnehaveklassen>

Eksempler på undervisningsforløb: